Datum:
2022-02-17

Diarienummer:
2022-000021

Olycksutredare:
Thomas Hansson
070-336 82 96
thomas.hansson@sundsvall.se

Datum för platsundersökning: 2022-01-10
Tid för platsundersökning: 10:00
Adress: [redacted]
Förhållanden på platsen: Platsundersökning tillsammans med kriminaltekniker.

Sekundär brand uppstod efter räddningsinsatsen avslutats

Taktisk information

Händelsedatum:	2022-01-09
Tid för första larmsamtal	07:35
Tid för första enhet på plats	07:40
Händelserapport nummer:	G2022.003250
Fastighetsbeteckning:	[redacted]

Brand i lägenhet. Initial brand släcktes och akut restvärde genomfördes. Därefter avslutades räddningsinsatsen och räddningstjänsten lämnade platsen. Innan de hunnit tillbaka till brandstationen i Timrå upptäckte restvärdeledaren som fanns kvar på platsen att brand uppstått på nytt i lägenheten. Räddningstjänsten återkallades till skadeplatsen och den andra branden släcktes. Anmärkningsvärt var att den andra branden uppstått på motsatt sida av vardagsrummet från den plats där den ursprungliga branden uppstått.

Beskrivning av byggnaden och dess omgivning

Utvändigt

Aktuell byggnad är ett flerbostadshus i tre våningar med betongbjälklag och tegelfasad. Huset har två trappuppgångar och det är 3 lägenheter per våningsplan. På baksidan finns inglasade balkonger. Brandteknisk klass är Br1 vilket innebär att alla lägenheter ska vara egna brandceller där brand och rök inte ska kunna spridas till angränsande lägenheter på 60 minuter. Även trapphuset är en egen brandcell där avskiljningen från respektive lägenhet är 30 minuter.

Bild 1: Entrésida och gavel mot nord-ost

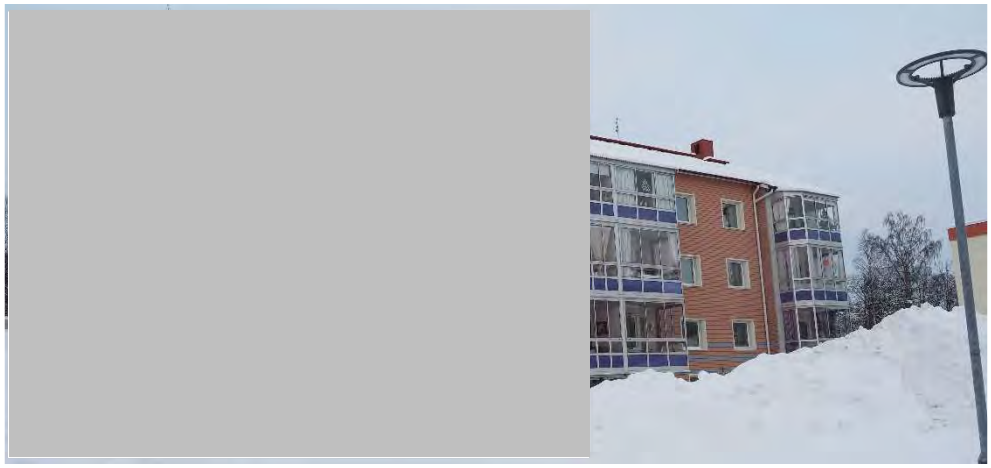

Bild 2: Baksida. Aktuell lägenhet markeras med röd rektangel.

Invändigt

I trapphuset finns en eftermonterad hiss. Detta gör att trappan känns relativt trång. Trappans bredd bedöms vara tillräcklig enligt byggreglerna, men den här typen av konstruktion kan ändå tänkas ha påverkan på dels utrymning och dels räddningsinsatsens genomförande då rökdykare ska ta sig upp genom trapphuset med bland annat utrustning för rökdykning, slang, strålrör och dörrforceringsutrustning.

I trapphuset finns även öppningsbara fönster. Dessa var vid platsundersökningen svåra att öppna på grund av att de kärvade. Fastighetsägaren meddelades om detta och de har i efterhand vidtagit åtgärder på flera av sina flerbostadshus för att säkerställa möjligheten för räddningstjänsten att ventilera trapphusen vid en eventuell brand.

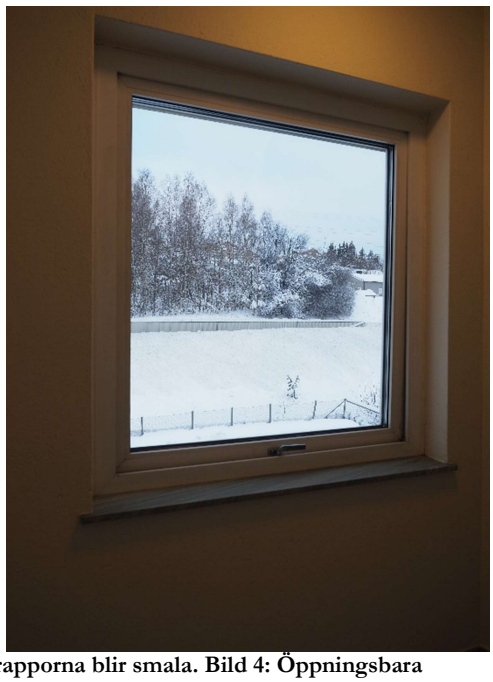

Bild 3: Eftermonterad hiss i trapphuset gör att trapporna blir smala. Bild 4: Öppningsbara fönster i trapphus var svåra att öppna.

Lägenhetsdörrarna har brevinkast vilket skapar en genomföring i avskiljningen mellan lägenhet och trapphus. Otätheter i dessa har visat sig kunna bidra till rökspridning till trapphus trots att lägenhetsdörren varit stängd.

Den drabbade lägenheten består av ett rum och kök. Direkt innanför lägenhetsdörren finns en mindre hall. Rakt fram i hallen ligger köket och till vänster vardagsrum/sovrum. I taket i hallen finns resterna av en brandvarnare. Köket är normalstort för bostadstypen, från vardagsrummet finns balkongdörr som leder till en inglasad balkong. Enligt rökdykare var balkongdörren öppen när de kom in i lägenheten, men fönstren på balkongen var stängda.

Bild 5: Tagen från lägenhetsdörren.

Brand- och rökskador

Hela lägenheten har skador av rök och sot. Innan rökdykarinsatsen påbörjades och medan brandslangsystemet byggdes upp tömde rökdykare en pulversläckare in i lägenheten från lägenhetsdörren. Därav finns det även ett lager av brandsläckningspulver i stort sett hela lägenheten.

I vardagsrummet fanns vid platsundersökningen tydliga brandskador i två separata områden.

Rök spreds via ventilation till lägenheten rakt ovanför startlägenheten. Enligt uppgift från restvärdeledare anlitades ytterligare en saneringsfirma i ett senare skede på uppdrag av försäkringsbolaget som försäkrade denna lägenhet. Ventilationen i denna lägenhet kom att behöva rengöras invändigt för att få bort röklukt så att lägenheten blev beboelig igen.

Röklukt fanns vid händelsen i flera angränsande lägenheter och trapphus.

Bedömning av brandorsak

Polisutredning pågår gällande allmänfarlig vårdslöshet. Därmed hänvisas bedömning av brandorsak för den initiala branden till polisutredningen. Denna utredning koncentreras därför helt till den sekundära branden och hur denna kunnat uppstå.

Till att börja med ska det klargöras att ingen obehörig person har haft tillgång till lägenheten från det att räddningstjänsten lämnat platsen till dess att de återkallas. Restvärdeledaren upptäckte den andra branden bara några minuter efter räddningstjänsten lämnat och styrkorna återkallades innan de ens kommit tillbaka till brandstationen. Räddningsinsatsen avslutades kl. 08:50, styrkorna lämnar skadeplatsen 08:59 och kl. 09:04 inkommer nytt samtal till SOS där det framgår att brand uppstått på nytt i lägenheten.

Styrkan återvänder till skadeplatsen. SL Timrå tar sig upp till lägenheten och kan se lågor vid balkongdörren. Rökdykarinsats inleds på nytt, men insatsen fördröjs på grund av att rökdykarna måste återanvända de smutsiga larmställ som de av arbetsmiljöskäl packat i säckar för tvätt då den första insatsen avslutades.

Rökdykarna gjorde kontroller med värmekamera efter den första branden var släckt. Man kunde då inte upptäcka något som tydde på att branden inte var helt släckt. Hur noggranna kontrollerna var i det hörn där den sekundära branden uppstod är oklart. Men det är rimligt att anta är att man inte gjort några ingående kontroller just där, eftersom det är extremt ovanligt att en sekundär brand uppstår som inte är i direkt anslutning till den initiala branden. Både rökdykare, andra brandmän, styrkeledare, insatsledare och restvärdeledare har i det här fallet många års erfarenhet av räddningstjänst och ingen av dem har tidigare erfarenhet av ett liknande scenario.

I det här fallet är det alltså inte fråga om en återantändning i primärt brandområde utan en ny brand i ett sekundärt område. När det finns flera separata brandområden eller brandhärdar handlar det ofta om anlagda bränder. Det är inte troligt i det här fallet eftersom den sekundära branden uppstått senare och att ingen obehörig haft tillgång till lägenheten under tiden.

Bild 6: Tagen kl. 08:19 av SL Timrå. Här syns att området bredvid balkongdörren är oskadat, medan området kring bäddsoffan till vänster i bild är bränt.

Bild 7: Tagen vid platsundersökning. Visar brandskadorna som uppstått vid det sekundära brandområdet.

När rökdykarna kommer in är det kraftig rök i hela lägenheten. De lokaliserar snabbt branden i bäddsoffan i vardagsrummet. Den initiala släckinsatsen med pulver bedöms haft bra effekt på branden då det endast återstår små lågor och glöd. Rökdykarna släcker det som återstår av branden med vatten och öppnar sedan upp fönstren på balkongen samt fönstret i köket för att kunna ventilera ut röken så att de kan arbeta säkrare och med bättre sikt. Balkongdörren var som nämnts tidigare redan öppen då rökdykarna kom in i lägenheten.

Rökdykarnas redogörelse tillsammans med brandskadorna som observerades vid platsundersökningen gör att primärt brandområde bedöms vara i bäddsoffan som står längs den vänstra väggen från dörren till vardagsrummet sett. Brandskadorna ger en tydlig bild av att den initiala branden uppstått i soffan.

Bild 8: Primärt brandområde

En noggrannare undersökning av det sekundära brandområdet gjordes vid platsundersökningen. När allt kolat material flyttats och golvet skottats fram visades ett tydligt område i golvet med låga brandskador. Området var ca 50*50 cm och utanför detta område var golvet i princip oskadat.

Bild 9: Golvet i sekundära brandområdet.

Vid närmare inspektion av området syns en oregelbunden form av brandskador som går lågt ner i golvet.

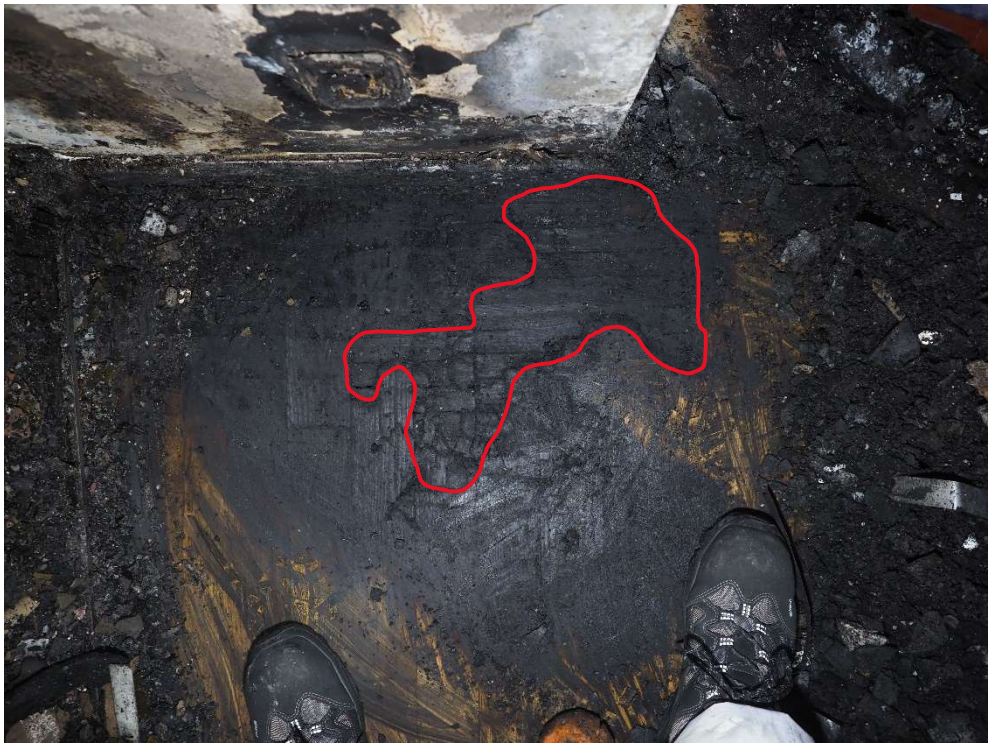

Bild 10: Den röda linjen markerar området med lägst brandskador.

Ingen naturlig brandstiftare hittades i det sekundära brandområdet. Däremot hittades plåtlåda med texten Ballantine's Finest på, vilket är en whiskeysort. I plåtlådan fanns en flaska som halsen gått av på. På Bild 6 syns en jordglob i de som kom att bli sekundärt brandområde, denna bedöms vara en sorts barskåp som var populär på 60-talet.

Med anledning av detta bedöms det troligt att det är alkohol som antänt och orsakat de låga brandskadorna i golvet. Ett rimligt scenario till att den sekundära branden uppstått bedöms vara följande: En glödflaga från den initiala branden har troligtvis landat i hörnet bredvid balkongdörren och där orsakat en glödbrand som rökdykarna inte upptäckt. Någon flaska med alkohol kan ha ramlat ned och gått sönder antingen i samband med att balkongdörren öppnades eller i samband med att rökdykarna gått ut på balkongen för att öppna fönstren i inglasningen. Sedan är det en slump att branden uppstår när räddningstjänsten lämnat platsen.

Det är ingen brist på brännbart material i övrigt i vardagsrummet. Glöd har flugit omkring i hela rummet utan att orsaka sekundära bränder. Det tillsammans med att det är extremt ovanligt att en sekundär brand uppstår i ett så relativt litet utrymme gör att alkoholen bedöms ha en avgörande betydelse för varför brand uppstod just där.